

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény
Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp könyvkereskedése
Ide küldendők az előfizetési díjak.
nyilváltok és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Duker M., Ooppelik A.
Általános Tudósító-hirdetési osz-
tálya Budapest.

Nyilváltó petisora 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A XX-ik század.

A természet jogrendje ugyan még nem jelzi az új század elérkezését, de hivatalosan, a pápa rendelkezésénél fogva, beléptünk a XX-ik századba. Boldog mosoly ül ki az arcokra s az ismerősök vidáman köszöntik egymást: — Boldog újév! És tán senkinek, vagy igen kevésnek téved eszébe végigszaladni az imént mult századon, mi gazdag volt eseményekben s mi megnyitója volt annak az új kornak, mit sajátképen modernnek kereszteltek el, s melynek sajtóságait, jó-rossz tulajdonságait az új század van hivatalosan kultiválni. Pedig a kimult évszázad történelmünkben kiváló helyet foglal el bő eseményeinél fogva, melyek közül nem egy-kettő Európát forrongásba hozta, sőt kihatással volt az új világreszkekre is. Az Európát verő nagy Napoleon világbirodalmi eszméje vajjon nem rendítette-e meg a földtekét? A francia város forradalom nem keltette-e fel Európának rabbag alatt görnyedő népét a kábulásból? Olyan események sorozata a 19-ik század, mik néha nagyon is meghibbantották az egyensúlyt népek, országok létének kérdésénél s a melyek kihatással lesznek a következő századra is.

A találmányok és felfedezések kora volt

a mult század, annak különösen másik fele; ez és az emberiség hirtelen előrehaladása a kulturában, tudományi és művészeti ágakban való gyors nivóloggalás eléggé dokumentálják, hogy a népek boldogulása, virágzása csak békében lehet meg s ez az általánoságban elfogadott nézet szülte az örök világbeke megalapításának eszméjét. Azok után a népet ööl, országokat kitöröl véres, ádáz tusák, évek hosszú folyamán húzódo, tönkítő háborúk után, hogy a béke megvetette lábát, mi hirtelen gyarapodást tapasztaltunk minden irányban, mi lendületet nyert az ipar, a kereskedelem, a tudomány s a művészet. A 19-ik század adta vissza emberi jogát millió meg millió embernek, kik ma az egyenlőség korszakában vállelve munkálkodnak a haza jóléte, a közvagyon, az általános boldogulás elérése körül. A mult század adta meg a népeknek a létjogosultságot, mivelhogy megszereztek a szabadság testvér tényezőit; az új század célja továbbfejleszteni, nemesíteni ezek korrek fogalmát, mert csak a nemes intézmények lehetnek áldásosak egy ország sorsára, csak tisztességes állapotok közt virágozhat az általános boldogulás. A század végé elmúlt, vele sirba szállt az idegesség szaka is; most jöjjön a nyugalmas kor, mi fontolni is tud cselekvés előtt, a dolgok horderejét átérezni és főleg békében legyen bővelkedő, — mert a béke

elementuma minden igaz jónak. A mult század sikerei nem teljes sikerek, mert hiányzott belőlük a lélek, az átgondolás. S az ilyen sikerek csak félértékűek.

A higgadságot tessék főfaktornak venni gondolatban, kivételben. Az új század valóban új legyen s ne mindenképpen folytatás a réginek. A régi szokásokat tessék megszítani s jókkal kiegészíteni. A modernség szűz eszme, de korlátlanul visszaelni vele, kevésbé hálás valami. Okuljunk a multon, a ma kimuló századon és akkor bátran nezhettünk az új század elé.

Felhívás!

Csáktornya nemeslelkű társadalma, mely kisdedeinek érdékében ezélt 15 esztendővel zászlót bontott, rendületlenül tartott ki kedves eszméje mellett s ötször három esztendő alatt sohasem szünt meg újból és újból, újabb és újabb életerőt önteni dédelgetett alkotásába: kisdedővő-intézetébe.

Jól fölfogott érdeke sugallta eme törekvésében. Kisdedei iránt való gyöngéd szeretete: a magyarosodás szent ügye révén Hazája iránt való kötelessége lebegett szeméi előtt, a mikor sorompóba állott, hogy a fáklya tovább lobogjon s hogy intézménye

TÁRCZA.

Ma — holnap . . .

Ma holnap eltűnik
Valamennyi álmom,
Fehér gyöngyvirágos
Koszorudat látom.
Koszorus fejedről
Integat a fátoly . . .
Bucsuozol könnyezve
A szülei háztól.

Gyöngyvirág koszoru,
Menyasszonyi fátoly:
Órja meg a lelked
Lelkem bánatától.
A mit elvisz tőlem,
Neked adja oda —
S boldogságod fényt hint
Majd a bánatomra.

Várnai Emil.

A nyomorék.

Irtá: Szohrer Antal.

Kis háromkereki kocsin toltta egy piros képi mosolygó gyermek. A kövezt egyenlensége által okozott zökkenésre fájdalmasan szisszent fel; amugy is szenvedő arca még szálnalmasabbá lön. Beesett szemében révedező bágyadt sugár mélységet és jószívűséget mutatott.

Fáradtan tekintett a nyüzsgő embertömegre. Úgyet sem vetettek rája. Mintha csak valami olcsó árut volna tova az a kis kocsi, a melyben űlt. S ugy érezte magát a zajos emberek között, mintha egészen más világba tartoznék — mint a sárguló levél, mely válni készül az ágról, hogy a szél elvigye társaitól messze, messze . . .

Egykor ő is telve volt életkedvvel s oly szépen tudott képzelete rajzolni a jövőről, mert érzelmes szíve volt s a képeztet ebbe mártotta ecsetét, azért voltak oly vonzóak a színek.

S most az álmok olyanok, mint az elnyűtt festett vászon, a mely már nem tud lelkesíteni.

A vér, a vér . . . Nyomorékká lön, bár hitte, hogy az átöröklés törvényei alól ő kivétel lesz. A java kifejlődés útján volt már, s egyszerre megakadt a rendes életműködés, egyik lába teljesen hasznavehetlenné vált, vére elromlott.

Gondolatait hangos kacagás szakította meg, szíve hangosan vert, s szokatlan élénkséggel veté föl szeméit a mellette elhaladó hölgyre, ki jókedvvel csüngött kísérője karján, — de le is hunyta azonnal, mert nem tudott tovább nézni, fájt, különösen most fájt a szíve. Nem is vette őt észre, vagy talán azért nem nézett feléje, mert megveti ily szánalmas állapotban?!

Pedig ő volt szívének álma, bologsága. S akkor, mikor a végzetes csapás elérte, alig törődött vele, mert eléggé pótolta testi épségét szívének bologsága. Nem merte gondolni, hogy nem elég a szív gazdagsága és rajongó szeretete ahhoz, hogy boldog maradhasson. Fájdalmas mosoly űlt sápadt arcára s egész öregnek látszott ki nem fejlődött alakjával.

Pedig fiatal volt . . .

Lehunyt szemmel idézte a multnak képeit maga elé, s mintha teljesen ott élne, nem tudott semmit a körüle történekről, csak néha egy-egy zökkenésre ébredt fel álmából . . . Szülei korán elhaltak, testvérei nem voltak, egy öreg anyóknál, ki némilig rokona volt, szerzett otthont magának, s teljes reménységgel készült kiválasztott pályájára.

Mikor először jutott a nagyablaku sarokházba, árva szíve mozgásba jött, új világ nyílt meg előtte, a mely világnak meg volt a maga napja, mit szerelemnek szokás nevezni, voltak csillagai, azok a szép fekete szemek, a melybe eltévedt a lelke az első pillantásnál. Szívesen fogadták, hisz előnyös helyzetben volt, s arczán meleg életkedv mosolygott.

Már az első találkozásnál mintha összeforrt volna szívük. Amint egyedül volt vele, szokott nyílt őszinteséggel beszélte el multját, sorsát, s azok a fekete szemek szeliden mosolyogtak feléje, mintha ajánlkoztak volna arra, hogy árvaságát beragyogják. Azóta hű barátok lettek. Még alig került bele az ifjukorba, de szíve megérett arra, hogy forrón tudjon szeretni.

Naponkint találkoztak, s az ifju szíve mindig mélyebb szerelemmel csüngött a kedves arczu lánykán, de — mert a kiket üldöz a végzet, akkor érezeti hatalmát, mikor legérzékenyebben sujthat — a boldogságba kínos sejtelmek vegyültek, a melyeket nem tudott elűzni magától, mert testében kezdé érezni alapját. Egy alkalommal is bántó sejtések kintoztak. Hervadó ősz volt épen. Fákó, sárga róza csüngött az ágról alá, fáradtan, egyedül, abban a kertben, hol oly sokszor boldogok voltak. Letépte helyéről, s aggodó kétkedéssel nyujtotta át a hölgynek, s oly jól esett szívének,

ennek a világnál magasztos földatát minél eredményesebben, minél fényesebben teljesíthesse — itt a Haza kétszeres határszélén!

S hogy siker koronázta áldozatkészégét, tanuskozik róla egész gárda, városunk legifjabb nemzedéke — mely az intézetben nevelkedett s mely szeretettel gondol vissza az itt töltött kedves órákra. Tanuságot tehetünk róla mi, kik büszkeséggel látjuk, Hazánk csengő nyelve gögicsélt ajkaikon mily kedvesen hangzik; mily mértékben vitték és viszik bele drága kincsünket a család szentélyébe s óriási sikerrel mozdították s mozdítják elő a magyarosodás ügyét, társadalmunk idegen nyelveket beszélő különböző rétegeiben.

Oly eredmények ezek, melyek csüggedést nem engednek; melyek lankadást nem tűnnek; ellenkezőleg újabb életerő gyűjtésére ösztönöznek, hogy féluton meg nem állva, fölfrisított erővel tovább küzdjünk, hogy a legteljesebb mértékben valósíthassuk meg azt, a mi intenczióknak volt akkor, a midőn a kisdedovás ügye érdekében első ízben tömörülünk.

Azért most, a mikor az ötödik ciklusnak kapuzárása előtt ismételve fordulunk a nagyközönség elé, szózatunk a szívhez szól; azokhoz a szívekhez, melyeknek hurjait már annyiszor sikerült megrezgetnünk s melyek harmonikus akkordjaiban az ügy-szeretet, az emberszeretet, a hazaszeretet dallama csendült meg mindenkor s szülte azokat az alkotásokat, melyek önérzetünket emelik, büszkeségünket fokozzák.

Eros meggyőződésünk, hogy most sem csalódunk!

Csáktornya városának társadalma lobo-góját nem hagyja cserben! A jövő ciklusban is ott lesz mindenki a szent ügy szolgálatában!

Meghozzuk áldozatunkat a Haza oltárára; mivel ennek a bástyáit építjük, a mikor a kisdedovás ügyét partoljuk; mert erő-

sítjük a nevelés révén a magyar fajt; itt rakjuk le a kultura első alapjait; általa a humanizmus szolgálatába állunk; s itt vélezzük fel magunkat arra a nagy munkára, melynek gyümölcséül: az érzelmekben és nyelvben egységes magyar nemzet megteremtését álmodjuk!

Tisztelettel esedezünk tehát a tegnapi megtartott választmányi gyűlésből kifolyólag csatlakozzék hozzánk mindenki; írja alá mindenki, ki csak teheti, a kibocsátandó gyűjtőlevet a következő három évre, (csak évi 2 forint díj), hogy minél nagyobb számban bocsáthassuk magunk elé kisdedeinket s gyűjtéssük őket össze annak az intézetnek a falain belül, mely a humanizmus szolgálatában gondoskodik szeretettel azokról, kiké a Megváltó örökigaz szavai szerint a Mennyek országa!

Csáktornya, 1899. december havában.

Tisztelettel
A Kisdedovó-Egyesület
választmánya.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Boldog új évet kívánunk** lapunk olvasóinak, előfizetőinek és szíves munkatársainknak! Az Ég áldása legyen minden házon! Hozzon az új esztendő minden családba egészséget, jólétet, békét boldogságot és sok örömet!

— **Kérés.** Tisztelt előfizetőinket és lapunk minden jóakaróját és barátját kérjük: szíveskedjenek a »Muraközt« az új esztendőben is szíves pártfogásukba venni, régi előfizetési tartozásaikat megfizetni s az előfizetéseket megújítani! Szíves munkatársainkat pedig arra kérjük, hogy a közjó érdekében szíveskedjenek ezután is közreműködni, lapunkat népies irányú közleményeik-

amint az ajkai kedvesen mondották neki: »Hervadtan is mily szép a rózsza... — Megnyugodott, De eljött a hervadás idője ő reá is, a kór, mely kezdetben képzeldésnek látszott, rohamosan kegyetlenkedett. Míg jártni tudott, még tűrte sorsát, mert naponként láthatta őt. De mikor képtelenné lón a mozgásra, érezte csak a végzetes csapás iszonyúságát.

S hozzá nagyon csalódott is. Szépségének teljes fejlődésében volt a lány. Körülrajongták, ünnepelelték, úgy hogy szíve csakhamar közönyössé kezdett válni a beteg nyomorék iránt.

Ez eljárógatott hozzá, de később mindig ritkábban. Kerülte az árnyékokat, mert szerette a fényt, s így felelt könnyen, nyugodtan...

Megáll a kis háromkerékű kocsi. Haza érkezett a beteg. Valahogyan bevánszorgott szobájába, a hol szeretett volna gondolatával szabadulni a világtól nem emlékezni semmire, de szüntelen előtte volt a mult élénken, teljesen. Am nem volt vád a szívében, csak mély fájdalom. Lelkének felújult fájdalom növelte betegségét, úgy, hogy e naptól fogva szüntelenül fekvő beteggé lón. Lát-hatólag vesztette erejét, csak a szemek tartották meg mély tüzüket. Az orvosok lemondtak róla, mert belső szerveit rongálta immár a kór.

Egyik szép májusi napon különös vágy támadt szívében. Oly kedves volt a beszéző nap-sugár, s mintha hívta volna őt. Szabadba vágyakozott. Úgy tették a kis kocsi s ismét toltta ugyanazon mosolygó gyermeké.

Ép lakodalmas menet vonult ei az utcán menyeköz ruhában. S megismerte a menyasszonyt hosszú, csipkés selyemruhájában. Mintha öröm-futotta volna át arcát, odaképzelte magát vőlegénynek, s a kis fiú ösztönszerűleg tolt a menet után a kocsit, hogy tovább tartson a beteg illúziója, zavart álma. A templom előtt megállottak,

míg benn ezalatt két szív egyező szerelmére az áldás szállott alá. Mikor a »holtomiglan« elhangzott, a szegény nyomorék arca mintha megdicsőült volna, fölemelkedni látszott testével, minden izma megrázdult és visszaesett.

Kijött a menet a templomból, a kis kocsi utánuk indult. Közbe nagyokot zökcent, de nem bántotta a benne ülőt. A menyasszony többször visszapillantott, s borzadva látta, a mint két áveges szem mered rája mozdulatlanul, üresen... S a gyermek csak toltta utánuk a kis kocsit.

A mesterem.

Sosem tanított dalra engem
Se fűj, se csalogány,
Ábrándos éjjel nem morengtem
Ezüst hold sugarán.

Viharzugást, szellőshajlást
Nem lestem el róha,
Csörgő patakra nem figyeltem,
Miképen lejt tova.

Erdők árnyán nem halgatóztam,
Falombja mint szuhg,
S porlajt hősökről mit regélek
Hajlongó ciprusok.

Mi volt hát, a mi dalra hangolt?
— Halvány arc, méla szem,
S egy rózsaszajk, mely az enyémhez
Tapadt szerelmesen.

Fehér J.

kel ellátni, főleg pedig a vidéken előforduló eseményekről minket minden alkalommal értesíteni. Lapunk csak úgy töltheti be hivatását s úgy felelhet meg feladatának, ha főleg azok, kik állásuknál fogva a muraközi népnek a vezetői, a »Muraközt«, mint e határszéli magyarság hazafias, emberbaráti, közgazdasági és közművelődési törekvéseinek orgánáját erkölcsileg, anyagilag és tőle támogatják.

— **Eljegyzés.** Gaál Ferencz sátoralja-ujhelyi főgimnaziumi tanár a napokban eljegyezte Révai Miksa nyug. közs. isk. tanítónak kedves leányát, Ilonkát, keszthelyi közs. isk. tanítónól.

— **Jótekonyság.** A Zeivert-vendéglőben létező asztaltársaság 65 frtot gyűjtött össze a lefolyt év folyamán, mely összegben 20 pár csizmát vásárolt és osztott ki a csáktornyai polgári, elemi és gyakorló iskolai szegény tanulók között.

— **Halálozás.** Kovacsics Ignác nyugalmazott tanító e hó 24-én 49 éves korában Hideghegyen hosszú szenvedés után elhunyt. Az elhunyt régebben lapunknak is buzgó munkatársa volt. Nyugodjék békéivel!

— **Az esküdtbírósg** tagjait az 1900. évre a nagykanizsai törvényszékhez összeállították s az esküdtek névsorát nyilvánosságra hozták. Az alapjástromból kiválasztott esküdtek száma 180 rendes és 60 pótlag. Vidékünkéről a következők vannak az esküdtbírósg tagjai között: Bezéthy István ügyvéd, Csesznák József ügyvéd, Grész Alajos ügyvéd, dr. Hajós Ferencz ügyvéd, dr. Kemény Fülöp ügyvéd, Simon Károly takarékpénztári hivatalnok, Szilágyi Gyula ny. grófi titkár, dr. Tamás János ügyvéd, Tóth István tisztartó, Wollák Rezső ügyvéd, Ziegler Kálmán kir. közjegyző.

— **A stridói kerékpár-egyesület** f. évi december hó 31-én — szilveszter estén — a »Nemzeti vendéglő«-beni saját helyiségében tréfás tombola-estélyt rendez a szegény tanulók javára.

— **Esküvő.** Hamburger Géza nagykanizsai pékmester f. hó 20-án vezette oltárhoz a csáktornyai izr. imaházban Kluger János bottornyai vendéglős kedves leányát, Katicza kisasszonyt.

— **Kinevezés.** A cs. és kir. szab. déli vaspályatársaság budapesti igazgatósága Libhard Béla csáktornyai vasuti gyakornokot hivatalnökká nevezte ki.

— **Előleptetések.** A cs. és kir. szab. dél vaspályatársaság budapesti igazgatósága Politzer Adolf és Feledi Miksa csáktornyai vasuti tiszteket ellenörökké, Rontó Ede és Buchwald Ernő vasuti hivatalnokokat pedig fizetésükben léptette elő.

— **Közgyűlés.** A Csáktornyai kereskedő Ifjak Önképző-Egylete f. hó 20-án tartotta évi közgyűlését. A gyűlést Weisz Miksa egyleti elnök nyitotta meg, s három évig viselt tisztségéről leköszönt. Az egylet volt elnökének jegyzőkönyvi köszönetet szavaz. Jelenleg az egyletnek 40 rendes tagja van, melyet a rendes és pártoló tagok vehetnek igénybe, 170 kötetből áll, járát 4 napilapot, 2 heti képes- és 2 élcslapot. Az új tisztikar a következőleg alakult meg: elnök Kemény Jákó, alelnök Kopjár Sándor, titkár Heinrich Sándor, pénztáros Heinrich Oszkár, háznagy Lukofnyák Bernát, könyvtáros Lackenbacher József, helyettes könyvtáros Blau Kálmán, választmányi tagok: Stern Lipót, Weisz Sándor, Füredi Rezső, Hoffmann Gyula, pótlagok: Wutsák Miksa, Korpics Rezső.

— **Karácsonyfáin nap Perlakon.** Igen szép és megkapó karácsonyi ünnepély folyt le a dunántúli közm. egyesület perlaki ovodájában, mely f. hó 24-én délután fél 5 órakor vette kezdetét a közönség óriási érdeklődése mellett, úgy hogy a lágas teremben ember ember hátán tolongott. A kik pedig a teremben nem kaphattak helyet, azok a mellékhelyiségekben hallgatták az ünnepeket, ha már a szép látványban nem gyönyörködhetek. A terem egyik oldalán színpad állott, háttérben Jeruzsálem látképével, mellette oldalt fényözönből uszó karácsonyfa és a bellehemi jászol volt látható. A kis ovodások szép pásztorjátékokat adtak elő. A szereplők közt láttunk 3 helyes ördögöcskét, gyönyörű földangyalát, több szép angyalkát, kis pásztorokat és pásztorokét szép és hí costumekben ékeskedve. A kis szereplők adámlatolás készsége, zengő magyarsággal bánták elő a darabot, mely a szülők és a hazafiak szeméből örömkönyveket sajtol ki. Az ünnepegy végén az ovodás kis fiuk puskát, a leánykák babát kaptak, a közönség pedig jóleső meglepéssel távozott a szép ünnepegyről. Az ünnepegy rendezésénél közreműködött az ovodai helybizottság Grész Alajosné urnő — mint ovodai alelnök — fáradhatlan vezetése mellett. A színpadot dr. Szabó Zsigmond és Németh Gyula urak állították föl. Végül elismerés illeti a páratlan buzgalmu óvónőt, Gróff Gizella urhölgyet, ki kitűnő szakképzettséggel, lelkes honleányi érzelmmel működik ovodájában, mely a magyarság terjedésének valóságos melegágya. Ha minden község fog ily ovodát bírni, akkor a magyar nemzet győzelme a nemzetiségek felett elvitázhatlanul bizonyos.

— **Műkedvelő előadás Csáktornyan.** F. hó 25-én, vagyis karácsony első napján este, műkedvelő előadás tartott Heinrich Dávid helybeli lakos házában, szép számu közönség jelenlétében. Színre került »A szerelmes fiatal gróf.« Írója Ebenspanger Betti kisasszony, ki darabjával a jelenlevő közönség oszlattan tetszését nyerte meg. A szereplők, kik kifogástalan előadásukért mindnyájan dicséretet érdemelnek, a következők voltak: Ebenspanger Betti kisasszony mint Sshwarzenberg gróf, Hirschmann Berta kisasszony mint Schwarzenberg grófnő, Ebenspanger Minka kisasszony gyermekük a fiatal gróf, Heinrich Fanni kisasszony mint társalgónő és Hirschmann Czilli kisasszony mint szobaleány. Daczára annak, hogy a férfiak szerepét is hölgyek játszották, az előadás kitűnően sikerült, miről a sűrű taps tett tanúságot, mit szép hölgyeink valóban meg is érdemeltek. Az előadás után táncz következett, melynél Vinczek bandája húzta a lalpalávalót, s az ifjuság ugyancsak kitelt magáért, mert a szép multság világos regelig tartott.

— **Ügyészségi megbizottak.** Az igazságügyminiszter a nagy-kanizsai kir. ügyészség kerületében a csáktornyai kir. járásbírósg mellé ügyészségi megbizottul Szalmay József szolgabíró, helyettesül Himfy Lajos járásbírósg aljegyzőt, a perlaki kir. járásbírósg mellé ügyészségi megbizottul dr. Tamás János ügyvédet, helyettesül Mayer Károly aljegyzőt rendelte ki.

— **Gazdasági téli tanfolyam.** A nagyméltóságú földmivelségi m. kir. miniszterium Perlak község gazdaközönsége számára gazdasági téli tanfolyamot rendezett. Ezen téli tanfolyam az okszerű gazdálkodás, nevezetesen az állattenyésztés, föld-

mivelsés és a gyümölcsfa tenyésztés adatik elő. Azonkívül a tanulók a kosárkötésre is taníttatnak. E tanfolyam a múlt héten nyitott meg. A tanfolyamra 20 tanuló vételt fel, kik mind az előadásokon mind a kosárkötés tanulására megjelölt időben pontosan megjelennek s szorgalmasan dolgoznak. A tanfolyamon Gyulay Károly tanítóképzedei szaktanár a tanfolyam vezetője, az állattenyésztés- és növénytermelésről, Tóth Sándor népsik. igazgató pedig a gyümölcsfa tenyésztéséről tart előadásokat.

— **A csáktornyai keresk. kaszinó f. hó 26-án** tartotta rendes közgyűlését a tagok élénk részvetele mellett. Az évi jelentés és a számadás előterjesztése után az igazgató-választmány a felmentvény egyhangulag megadott. Az eddigi elnökség — mely alatt a Kaszinó szép fejlődésnek indult — mandátuma lejárván, új választás történt. Megválasztottak: elnök Hirschmann Adolf, alelnökké Hochsinger Sándor, választmányi tagokká: Mózes B., Strahia Ferencz, Wollák Rezső, Strausz Sándor, Mayer Ármán, Bachrach Győző, Gräner Mór.

— **A látóerő fokozása.** Kitűnő és ártatlan szer a látóerő fokozására és fentartására ama szokás, hogy a szempillákat, mint a szemöldököket és halántékokat naponta, legjobban közvetlenül lefekvés előtt, hideg vízzel megnedvesítjük. Tényleg nincs is ami a szem idegeregét jobban és tartósabban erősíteni és azt a vérrel való túlföltéstől (a legtöbb szembaj oka) biztosabban védené, mint ez az egyszerű és ártatlan szer. Alkalmazzuk többször naponta, ha a szem épen erőltetésnek van kitéve. Minden más erősítő szert csak orvosi rendelésre alkalmazzunk. Már sokan veszítették el látóképességüket. látszólag ártalmatlan szerek használata által.

— **Vörös orr.** Ilyenkor télen majdnem minden testrészünket megvédeljük a hideg ellen, csak az orr marad fedetlenül és könnyen elfagy. Néha a fül is osztozik e keserű sorsban, de ez is meggyógyítható, ha tiszta kámforspirituszal naponta többször megdörzsöljük, vagy pedig 12 rész kámlorspirituszhoz 1 rész safránytinkturát keverve, szintén bedörzsölésre használjuk.

— **A Dedek-féle Szentek Élete** című nagy vállalatból megjelent immár a második füzet is, mely a Január 6-tól Január 12-éig előforduló szenteket írja le. A füzet élén Guido Reni világ-hírű festménye Krisztus Urunk keresztelése látható folio nagyságu, rendkívül jól sikerült tónusnyomatban. A kép bal mezejében áll az Üdvözítő áhitattól áthatott iragasztos alakja. Lábat a Jordán vizének hajjai csokolgatják, mögötte az Ur anyala, feje fölött, a magas egében a Szentlélek galamb képében alászáll alakja látszik. A jobb mezőben, egy kiálló sziklatömbön ker. szt. János térdel. Baljában egy keresztben végződő botot tart, míg magasra emelt jobbajával a keresztvizet hinti az Ur lehajtott fejére. A meghatottsággal párosult mély tisztelet, mely szent János arczáról, egész lényéről leugrik, még a tegridegebb lelkét is melegséggel, érdeklődéssel, áhitattal tölti el. A háttérben az ihletett hívők meghatott serege látszik. A füzet többi képe részint modern francia festők, részint régi hírneves metszők kitűnő alkotásainak sikerült másolatából áll. Kiváltképen ki kell emelnünk: a Vízkereszt ünnepe, szent Bálint püspök, szent Vilmos bourgesi érsek, szent

Theodór apát képeit, valamint azt a jelenetet, melyet szent Luczián életéből Cserna Károly jeles rajzolókné ónya örökített meg s mely megmagyarázza ama szokást, hogy az oltáron mindig valamely szent ereklyét kell elhelyezni. A remek második füzet csak felszámolta azt a várakozást, melyet e nagyszabású mű mindenki b. méltán kellett. Ismételtel felhívjuk a Szentek Életére olvasóink b. figyelmét és igen melegen ajánljuk azt minden keresztény család pártfogásába. A mű 52 füzetre van tervezve és egy füzet ára 25 kr. A művet, mely az esztergomi főegyházmegyei hatóság jóváhagyásával jelenik meg, 6 színes, 50 feketé m. lap és körülbelül 350 szöveg közé nyomott kép fogja díszíteni. Megrendelhető minden hazai könyvkereskedőnél, valamint a Pallas irod. és nyomdai részvénytársaságnál, Budapest, V., Kálmán 2.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igaz, népszerű háfizerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvényél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító-hatásuaknak bizonyultak, sőt járványoknál, minő: a kolera, hanyóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háfizser jó eredménnyel használtott bedörzsölésként az Influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan mint »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller« vagy »Richter-féle Horgony-Liniment« kérendő és a »Horgony« védjegyre kéünk figyelni.

Az anya és fia.

Az anyának legelőbb gondja gyermekének egészsége s ha ez nincs rendben, az anya éjjel-nappal gyermekét ápolja. De, hogy ezt tehessen, először is magának oly egészségesnek kell lennie, hogy ereje ennek az anyai feladatának teljesítésében eszében ne hagyja. Chantozel asszonynak Boullie-ből (Cotes-du-Nord) hétéves kis fia oly gyenge, sápadt és sovány volt, hogy folytonosan, gondosan kellett ápolni. A szegény anya nem is sokatá volna a fáradságot, ha ő maga annyira ki nem merült volna, hogy lehetetlen volt mindent elvégeznie. A következő levél, melyet Boullie polgármester aláírott, elmondja nekünk mindazt az aggodalmat és reményeséget, melyet Chantozel asszony érzett fia betegsége alatt, midőn minden gyógyszer megpróbált s végre a Pink-pilulának köszönhetette úgy saját, mint fia egészségének visszanyerését.

— Megköszönöm önnek — írja — a Pink-pilulát, mely engemet s fiamat meggyógyított. Már regóta szenvedtem főfájásban, hát- és lábszár-fájdalmakban. Ha egy keveset aludtam, lidérszomást zaklatott, máskor álmatlanság gyötört. Fülzúgás, emésztési zavar állott be, s a Pink-pilulát kezdetben használni s az első skatulya elhasználása után nagy megkönnyebbülést éreztem. Ut doboz elegendő volt, hogy teljesen gyógyuljon. Hogy boldogságom teljes legyen, ugyanez idő alatt hétéves fiamat is kigyógyítottam. Nagyon gyenge, sápadt és icsőtű sovány volt. Roppantul aggodtam miatta. Néhány doboz Pink-pilula visszaadta neki erejét és szép arczánál, most kitűnően van, van jó étvágya s nem tudok önnek mást mondani, minthogy nagyon hálás vagyok.

Az anya és fia bizonyára vérszegény volt. A Pink-pilula a jelzett mennyiségben úgy fölöttéknél mint gyermeknél a legjobb helyreállítója a vérenek. Visszaadta erejét, a mennyiben a vért újraalkotta. Ugyanez az eredmény érhető el vérszegénység, sápadtságnál, neuralgikus fájalmaknál, a gyermeknél angoloknál és a nő gyengeségénél.

Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárban, Budapest, Király utca 12.

Felolós szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF

Kiadó és lapulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Kožižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Sparkasse«, »Medjimurske Sparkasse«, »Sparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

XX-to stoletje.

Milo se čuje glas dalešnjeg zvona ob polovice noći Svetog Silvestra. Velikog mrtvoga oplakuje! Jedno stoletje je taj mrtvi. Jedna sekunda preko dvanajste vure i stupili smo vu prvi dan XX. stoletja.

Jezero devetsto! Tuliko je godinah, da se je malo detešce narodilo vu betlehemskoj štalici, mir i svetlost donesujuće na svēt.

Od onda se je kaj-kaj pripetilo. Države su se utemeljile i države vu propale, samo svetlost, koju je malo detešce doneslo na svēt, je svigdi, kam su njezini traki dosegli, nadvladala kmicu.

Propala je velika Grčka, propala je Rimaska; tu vidimo male narode, kak se dižuju nad ruševinami ovih dvejuh. Pollam pak je selitba narodah, — koju je naš magjarski narod zaključil, — preobrnila mir Europe, ali ovi svi se prije-potle nakloniju pred velikim simbolomom mira i ljubavi: pred križom.

Ali i XIX. stoletje ima bogatu povest. Tu vidimo na početku veliku bunu francuzku, sa tragičnom propastjom Bonaparte Napoleona; savez nemških državah; okolo polovice vitežki rat za slobodu magjarov i žalostni konec ovoga; zatem rusko-turski rat; prusko-austrijski rat; Austriju vu ve-

likoj pogibelji; zatem pomirenje dinastie sa magjari. To su sve znamenite crtice iz povesti narodah.

Na zadnje su vladari prisiljeni slobošćinu dati puku i ustavu državam. Tak nastane onda mir med narodih.

Ali vu najnovesim vremenu vnogi zlorabiju sa slobošćinom. Tu vidimo kaj-kakve divje »izmuše«, kakti strašne nepriatelje vere, ljubavi i svakog plemenitog napredovanja.

Mi sa tvrdim ufanjem stupimo vu XX-to stoletje. Sledimo započetog puta, ufajmo se vu Boga, ljubimo domovinu, tak bude sa sledećim stoletjem i sunce mira izišlo, naopak nemir i vekivečno borenje!

— ts. —

Sadovno drevje.

I.

Bilo je takvo vrēme — jako stari ljudi još to pamtiju, da se zemeljski gospod obrinil za posle i nevolju siromaka človeka zato, jer su mu ovi bili stanovnici ili slugi. Pred petdeset jednim leto je došlo vrēme, kad se je robotstvo zbrisalo i kojkoj je na svojim imetku tak, kak je znal, si je tiral svoje posle, pak od onda smalin gazdom se nišči nije brinil.

Na drugi put smo zašli o zadnjem vremenu, brigu imaju na gospodarstvo ma-

loga gazde, za težake se brinju da k zaslužku zajdeju, obrinju se za njega po putu zakona, pak osobito gosp. minister zemljo gospodarstvo podiže i osobitu brigu ima na one, kojim imetka na fletnoma moći prehoditi, da oni iz toga dober dohodek imaju.

Dakle pomagaju malim gazdom poavanje koniov, rogovate marhe tak, da mužki spol v maloj ceni daju; siromaška gazdarica mladinu, jaje svilnoga kukca, gazda zrnje za sejati, sredstva, podvućavanje itd., ali za male peneze dobi još nekaj skorom zabadava, kaj mu velikoga hasna donese, ako ga obrani, pak se mu nemili onaj mali trud, kojega brižljivo odganjanje zroči: ovo je *sadovno drevje* pak jako dobro čini naš zemljo delavskih poslov minister vu tem poslu.

Obćinski sadovnjaki zabadava dobižu čepce, kaj pak je ravno tuliko, kak bi gazdi dobili, jer obćinski sadovnjak je zato, da se drevje z njega med stanovnici razdeli.

Tak mislim, da misel gospona ministra vu poslu sadovnoga drevja je sledeća: Svako drevje, koje roditi poče, jako malo budem rekel, čez ljeo donese za jednu korunu sada, ako dakle svako ljeo razdelim med redovnike, navučitelje, male gazde, poljodelavce dva milione drevja, ove posadiju, stira zmed sto okolo šestdeset, onda bi čez ljeo šeststojezer stiralo korenje v zemlji naše domovine i čez deset ljet bi

Z A B A V A

Uspomena na moju mater.

O uspomeni na svoju pokojnu mater vrlo liepo piše učeni benediktinac i profesor teologičke fakultete u Solnogradu Pater doktor Coelestin, pak vam hoću glavnu stvar iz njegovog opisa priobćiti tum namezum, da lime zasejano sieme na plodnu zemlju opadne.

On veli: Ja sam bil od prilike pet godinah star, moj najmladji bratek je ležal u zibki te je spaval. Bilo je na večer. Mati je rekla: »Dieca hajdemo molit, vrime je za spavat iti!« — Ona se je poleg zibke na pod kleknula a mi dieca okolo nje; zatim je spavajućemu brateku ručice skupa složila na molitvu i onda je s nami skupa molila naše kratke večernje molitve. Kad smo svakdašnje molitve dovršili bili, je rekla: »Dieca, sutra je dan i spomenek svetoga Jožefa, naš mali Jožek bude sutra godovnjak, mali siromašec još nezna k-svojemu patronu moliti, hoćemo anda mi miesto njega moliti.« Mi smo molili, a materi su od ganutja suze tekle. Mnogi bogati ljudi kod ta-

kovih prilikah, kada čiji imendan oblužavaju, običaju gostbe obdržavati, a šampanjac samo teče kakti voda. Mojoj materi pako su tekle suze, a one su angelski šampanjac.

Jedne nedelje sam išel s mojom materom preko polja u bližnje selo naše rodjake pohodjat. Mi smo bili siromaški, a obuća je bila skupa; anda smo si cipele svukli te smo išli bosonogi. Put nas je vodio mimo jednog potoka, gde je bilo puno špićastoga kamenja, koje je mene neizmerno u noge pikalo. »Mamica, mene ovo kamenje odvise pika«, — potužim se materi. »Samo trpi moje diete« — batrivala me je — »i promisli si, kak je mnogo gore moglo našega zveličtelja pikati, kad je bosonog na brieg Kalvariju išel, pak je još k tomu moral onoga težkoga križa na svojih svetih plećih nositi a njegovi mućitelji su ga jos k tomu gurali i tukli.« Na to je iz žepa spuknula čislo, te je po tiho dalje iduć molila. Mene kamenje više nije pikalo.

Jednoć je u našem selu umro nieki stranjski stari prosjak, — občina mu je dala napraviti priprosti lies a gospodin plebanuš je obećal badava ga sprovoditi i dostojno pokopati. Ali oni su ga hoteli u njegovom podrapanom odietu u lies metnuti. Kad je to

moja mati saznala, poiskala je med svojim malobrojnim rubljem, te je uzela jednu ponošenu ali čistu rubaču, koju je za mrtvoga donesla. »Ali mamica« — zapitam ju — »zakaj mu nedadu bogatiji ljudi rubaču? Mi i sami imamo malo rublja!« A ona mi na to odgovori: »Znaš moje diete, bogati navadno prikaze diele opet bogatim — a siromakom moramo mi siromaki dieliti!«

Ja sam bil u prvog latinskoj školi a u mojem selu su me u obće nazivali »dijak« — a mnogi su med njimi bili i takovi, kojim bi bilo po volji, da sam u školi iz naukah propal, ili da su me dapače i izturali; ali hvala Bogu niti jedno niti drugo se nije dogodilo, dapače ja sam svakim danom napredoval i od mojih profesorah obljubljen postajal.

Jednog dana, bivši doma na vakkacijah, sam se šetal do jedne šumice. Uzput sam dostignul niekog slugu, koj je svojemi junčeki išel na polje orat. On je doma nekaj zaboravil. »Čuješ ti dijak« — reče mi — »hodi sim, pak mi malo pripazi na junce, tu po grabi se slobodno pasu, samo je nepusti u polje, ja sam doma nekaj zaboravil, pak si moram donesti. Ja sam za kratko vrēme natrag ovde.« Ja vzemem bič

šest millione više drevja bilo, koje ako poče roditi bi šest million korun vrednoga sada donasalo, ako pak bi ov ukup za samat gledali, onda v orsagu se glavnicu bi sa stopedeset million korunami umnozavala.

Tak mislim, na ovo bude vnozi gaza rekel, da to su veliki penezi za jednoga takvoga orsaga, kakov je naš, pak je jako vredno, da zato malo znojno delo zvisimo.

Ali zakaj bi zmed sto razdeljinih drevjah samo šestdeset se prijelo, im ako dobro baratujemo s drevjom onda ni tuliko, nego 80—90 se mora prijeti?

Jest ako bi dobro baratuvali s njimi oni, koji je dobiju, ako bi oni vu vremenu — tojest ako na protuletje hoceju saditi drevje, onda bi već v jesen skopali grabe za drevje, pak da bi zmečenu zemlju zorila zmrzavica, ovu zemlju pred posadnjem bi zmešali dobro s gnojom, da posle posadnjena bi drevo imelo dosta hrane. Ako gazdi ne višefe, nego samo nekoje, po oni okolici obilno rodeče fajte bi sadili, korenje onda ne trebaju giuboko deti v zemlju, nego potrebno mokro držati korenje. Drugač se mora steblo i koruna gojiti. Nazadnje se ima drevo braniti od vetra, zajcov i od druge nesreče. Ako bi to sve učinili, više millione korun hasna bi dopalo na orszag i svih onih, koji su se s drevjom trudili.

Žalostno, da pri nas ne delaju tak, kak sam vezda pripovedal i ovrho trsenje se zapikne zaradi neznanosti, nebrizljivosti i lahkoče. Kaj sve ne učiniju oni, koji bi ili od ministra poljadelavskih poslov razdeljene i po drugim putu priskrblijene čepce morali bi sposaditi?

Razposljene čepce ne skupiju dosta fletno od željeznice vun, posle skupljenja je nedeneju v mokru zemlju, pred posadnjem ne postaviju korenje vu vodu, ne posadiju v zadosta pripravljenu zemlju, posle posadje pak ne gojiju, braniju čepce, pak to su onda zroki, da ne šesdeset, nego je dobro, ako zmed 100 komadov 30 čepov ostane pak bi još i to dobro bilo, ako bi svi omi rodili.

Ali se bojim, da zmed onih razdeljenih

sto komadov, koje država daje niti, trideset nepostane rodno zato, jer ove jeden nepriatelj našega sadovnoga povanja, pred kojim se nebranimo tak, kak bi trebalo, jako bude spokvaril. Taj nepriatelj je *krvna vuš*.

(Drugiput dalje.)

Majezen Ferencz.

Iz povesti Magjarske.

Dalje.

I. Ferencz (1792—1835).

25 ljet je bil star Ferenc, kad je na tronuš stupil. Sa prestoljom je i rat sa francuzi herbal od svojega otca Leopolda. On je znal, da bude mu treba pomoč magjarov, zato je taki na početku vladanja obečal, da bude zakone magjarske sve obdržal. Za nekoji tjeden, kak je na prestolje stupil, je orsačko spravljište zezval skup vu Budim i na ovo se juniuša 2-ga sam osobno postavil.

Na ovim spravljištu je sa svojimi ljepimi govori Ferenc tak predobil srca magjarskih velikašov, da su žalost hitre smrti Leopolda skoro čisto pozabili. Ferenc se je zatem juniuša 6-ga okoronil med velikom radosjom puka. Po ovoj svečanosti je predstavil magjarom, da se mu francuzi sa nepravničim ratom groziju. Zbog toga se je onda razprava znutrašnjih poslov odaljila i velikaši su izrekli, da budu na pomoč Ferencu vu ratu. Na jedenput se je postavilo 5 jezer junakov, jezero konjov i četiri milliona frtov na pomoč. Zatem pak se je započel I. francuski rat, zbog česa se je onda razprava znutrašnjih zakonov skoro na pol stotletja odaljila.

Prvi francuzki rat se je započel 1793-ga. Vu ovimi rati se zidemo sa velikim i vitežkim Bonaparte Napoleonom, gdo je svigdi sa srečom pratjen bil i tak bi skoro bilo kraj državam Ferencovim, ako ga magjari vitežko ne braniju.

Vu ovom vremenu je vu Francuzkoj XVI. Ludvig kralj vladal. Pod njim je vdrla vun ova buna, koja se je celoj Evropi grozila. Ludvig je zvanjske vladare zval na pomoč i tak se je prepetilo, da su onda francuzi Ludviga sa prodavanjem domovine

krivili i 1793-ga januara 13-ga mu sa njegovom ženom Maria Antoniom (kći Marie Terezije) skup glavu odsekli.

Ferenca je jako dirnula ova nepristojna smot njegove rodbine. Jer pak je med vremenom Ferdinand vodja nemški (napriliko 200 jezer vojakov) vojskah velikuh pobitku trpel od francuzov, zato je Ferenc nove vojske prosil od magjarov. On je rekel na spravljištu vu Požonu, da kak su magjari oslobodili Mariu Tereziju, on se ufa, da budu tak pomagali vezda i njega.

Magjari su opet veliku pomoč dali Ferencu. On je z novič novu vojsku poslal proti francuzom, ali sve zabadava. Od kraja istina su imali nekakvu sreču, ali potlam, akoprem je znutra vu Francuzkoj bila velika buna i akoprem se je proti francuzom približavala pruska, nemška, engleska, španjolska, portugalska, taljanska, ruska, vojska, dakle skoro cela Europa, Bonaparte Napoleon je sve vitežko obladal, tak da je 1794-ga sve do Mainza i Luksenburga vu francuskih rukah bilo a Hollandia pak republikom postala i savez napravila sa francuzi. Na to su i prusi, švedi, španjolci i portugali pripoznali republiku francuzku i mir sklopili.

Od vezda je Napoleon svu jakost proti Austrii pohasnuval i tak vitežko harcuval, da je 1796-ga vu Taljansku vdrl i ovdi višeput obladal Ferencovu vojsku.

Ferenc je vezda i plemenstvo pozval proti francuzom. Ali Bonaparte je već proti Beču držal, zbog toga je onda prisiljen bil Ferenc 1797-ga mir sklopiti vu kaštelju Campoformie poleg Udine. Sa tim je konec bil prvomu francuskomu ratu, koj je magjarom više 40 million forintov i 160 jezer ljudih koštal.

(Dalje sledi.)

Loparits.

KAJ JE NOVOGA?

— *Svim našim poštvanim čitateljem. pretplatnikom i suradnikom želimo srečno novo leto! Božji blagoslov naj bude vu svakoj hiži! Naj donese novo leto svakoj familiji zdravje, dobrobitje, mir, blaženstvo i vnojo veselje!*

u ruke, te se postavim pred junce i kričim svaki čas, kad su hoteli u polje obrnuti: »Ohal!»

Zaneko vrieme dojde putem nieki tišlar iz našeg sela, koj nije baš najbolji prijatelj naše siromaške kuće bil, te me špotljivo zapita: »Kak je to, kaj si se ti već izškolar, pak si sada pastir postal?« — Ja sam radi toga plačuč došel domov, jer me je ta špotnica duboko u dušu pekla, pak sam se radi toga materi potužil. Ona se je u licu sva zazarila, ali mi odmah veli ljubezno: »Stoga si moje diete nečini nikaj! Svake godine se u cirkvi sveti evangelium o pastiru čita, ali u tišlaru u evangeliumu nisam još nikada čula.« Ja sam se na to grohotom nasmejaj i moje zle volje je nestalo.

Kad sam poslie toga tišlara gde na ulici sretnul, uvijek sam si niekim nutarnjim veseljem mislel: »Vidiš ti tišlar, ti nisi u evangeliumu!« —

Jošče jedan dogodjaj; kaj mi se je dugo poslie smrti moje matere dogodilo, nemogu premučati, a taj mi se je najdublje u dušu utisnul: Bilo je to već u ovo vrieme što služim, kakti profesor bogoslovja. Postal sam jed-

noč snužen i zle volje, te sam jedne večeri, kad sam svieču puhnul i u postelju se legnul pričel svašta promišlavati. Mrka noč je i mati mrkih mislih. Došla mi je misel, da bi bilo najbolje, kad se čoviek niti nebi rodil, jer ono malo ugodnostih, koje mora gutati i kad nebi čoviek imal ufanja na viečni i bolji život poslie smrti, tak na ovom svijetu nebi bilo za zdržati. Pod ovimi i sličnimi misli tandem negda i zaspim. U tom sanjam, da sam moju pokojnu mater srel, koja je nosila jednu punu plahu trave na glavi, te je pod trhom bila jako pognuta a znoj joj je samo curel iz čela. Ona pred menom postane et nereče niti jedne rieči, ali me svojimi ljubljenimi očmi tak zname-nito i ljubezno pogleda, da sam se stresel i probudil. Oh, kaj sve nelezi u jednom takovom materinskom pogledu! — Kad sam se probudil, zauzimala je senja još moju dušu i ja si mislim: »Tvoja mati je za te toliko trpela, podnasala i delala, a nikada se nije prituževala, a ti sad eto mrmlaš na život i nazivaš ga nesusnim!« Ja izmolim otec naš i zdravu Mariju za pokojne i na novo zaspim. U jutro sam se kakti prepodrojdeni stal.

Pak još ima ljudih, koji vele, da u grobu svi vezi iztrunu, koji su nas ovde na zemlji s našimi milimi vezali!

Ovak pripovieda professor pater Coelestin Gassner doktor theologie o svojoj materi. Ali koliko je materah i gde su, koje bi znale ovak diecu odhranjivati, kak je to znala mati patra Coelestina.

Kaštiga za nepošteni čin.

Prije više godinah je u jednom velikom varašu pri zidanju jedne kuće delal nieki težak, koj je imal posla pri kopanju fundamenta. Dok je kopal, našel je na jedan krat u zemlji jednu škatulu sa raznovrstnom zlatinom napunjenu a med timi dragocienastim je bila i jedna skupociena zlata, samim drugim kamenjem obložena žepna ura. Težak vzeme najdeno blago k sebi i nepove o tom nikomu. dapače je vesel, da u onom hipu nitko nije bil polag, koj bi to bil videl.

Nieko vrieme za tim se je ipak hotel svog pliena uživati, pak kad je tu škatulu

Prošnja.

Prosimo naše predplatnike i prijatelje, naj dostojno naše »Medjimurje« i vu novim letu podpomagali s tom, da nam stare predplatne zaostatke pošleju i predplate ponoviju! Prosimo svakoga čitatelja naših novina, naj nam svakefele štive, članke i medjimurske popěvke pošleju, a osobito, da nam na jednoj karti na znanje daju, ako se gde kaj pripeti, ar budu samo onda mogle naše novine dostići on cilj, za koj se trsimo, ako bude svaki, komu napredek naše okoliće na srcu leži, nas podpomagal. Novine naše su veren prijatelj i dob'r kotrig svake medjimurske hiže i familije, prosimo anda od puka medjimurskoga i na dalje podporu i prijateljstvo za novinah Medjimurje.

Vumrl je.

Kovacsics Ignác navučitelj vu miru vumral je 24-ga o. m. vu Hideghegyu. Živel je 49 letah. Pokojni bil je negda marljivi suradnik naših novina. Naj počiva vu miru!

Sveto ljeto.

1900-ga ljeta, koje ljeto je XIII. Leo za sveto ljeto izjavil, budu magjarski katolički katoličke vere devetsto ljetno gordržanje obsvetili. Sredina ove svečanosti bude dan Sv. Štefana kralja vu Budapešti, gda budu i svetu korunu na tri dni van deli, da ju svaki vidi. Pozivanje biskupskog kora i red svečanosti budu kletu javili.

Nesreća na morju.

»Ariosto« paroljada je iz Galvestona vu Hamburg iduč poleg Nort-Caroline na Ocroctlo zatonu luknju dobila. Zapovednik ladje i osem ljudi se je oslobodilo ali 21 njih se je vtopilo. Kak su se morski valovi vtišili, su iz Norfolkka dvě paroladje išle na pomoć.

Smrt petdeset decah.

Vu Trebinghen belgijski občini se je velika nreća pripetila. Vu tvrdoj zimi se je i tam zmrzla Lys voda i blizu 80 dece se je sanjkalo i igralo na ledu prez svake pažnje. Na jeden krat se je led predrl i

već dosta dugo u svojoj komori sakritu čuval, izvadil je iz nje nekoliko zlatnih prsteh na ih je pokušal pri niekem zlataru prodati, za da do novac dojde. Ali zlatar videći takove dragocienosti pri jednom siromaškem težaku, odmah je posumnjal, da te stvari nisu težakove, pak ako i jesu, da do njih nikako na pošteni način nije došel.

Zlatar anda podnese prijavu a oblast je na to dala težaka prijeti i pred sud staviti. Pri preslušavanju je težak iz početka svaki zločin tajil, te se nije podufal stvar istinski povedati, da je najme te stvari pri izkapanju našel, jer se je bojal, da bi zato, što je nadjene stvari zatajil, bil kaštigovan i ovak je mel i plet sim tam, dak su ga zatvorili i pričeli izragu voditi.

Sad je tekak došel u se, da tu lagati nikaj nehanski, te je sve iskreno i istinski izpripovedal. Zalibože, sad pak mu nisu to hoteli vierovati. On je plačuć ponovno cielu stvar sudcu pripovedal, kak je najme izkopal i za sebe zadržal; ali sve je sad bilo badava. Dapače stvar se je i na gorje preobrnuła.

Došlo je najme naprvo, da su sve ove stvari bile vlastništvo niekog bogatog zlatara, koj je prije duže vriemena bil prolaben i

blizu 60 dece je vu vodu opalo. Na strašni glas je preplašeno bežalo stanovništvo k vodi ali je već malo pomoglo. Deset dece su još mogli oživiti, ali drugi su se svi zgubili. Do vezda su 33 mrtvih telésah zeli vun z vode.

Zgoreta deca.

Žalostnog Božiča su imeli Szandecy Ferenc noćni stražar i njegova žena vu Budapešti. Iz stana su k polnočki odisli i doma su ostavili dvoje male dece, još od prvog muža žene Kaszák Laceka, koj je četiri ljeta star i dve ljeta staru malu Štefanu. Deca su spala, kad je iz peći hićeno izkrenje poleg peći stojeća drva vužgala. Na to se je takov dim napravil, da su i domaći spazili to i vu sobu vdrli, ali deca su već zadušena bila. Proti nebrizljivim roditeljom su podigli izragu.

Svoje dčete je vužgal.

Nećemurni dogodjoj se je pripetil na pustli Izsák. Németh Ferencz je stem plašil svoju ženu i pet dece, da na nje vuže hižu. Žena je nesretno vidla, da njoj je muž obnoret. Na hitrom je prijelja decu i pobeći je štela, ali muž njoj je cuknul najmenšedčete tri ljeta staru pucku Marišku i rekel: »Ova je najdragša Bogu, nju budem aldual, jer je on zapovedal.« Odneseł je pucku v hižu i vužgal j: hižu. Pucka je na pepel zgorela. Žena je tam na mestu omedlela i bojju se, da bude ona takaj zgubila pamet.

Željeznlćke nesreće.

Veliko željeznićka nezreća se je pripetila v nedelju vu Bia-Torbágyu Med nesrećnimi je jeden mrtvi, dva težko i četiri lehkó oranjeni. Med ozledjenimi su i četiri honvedí, tri težko oranjeni a jednomu pak su obedve noge potrle. Nesrećne su vu špiiale odnesli, gde je vraćiju. — Iz Graca nam pišeju, da se je vu Trieste iduč šnelcug tresnul vu jeden teherni cug. Dva su se težko oranili zatem njih je više lehkó oranjenih. Vu pošarskim vagonu se je peć razpuknula i više se pošiljkov zgorelo. Nesrećne su vu Grac odpeljali na vraćenje. — Vu Beču se

umoren i sad se je ciela iztraga proti tomu težaku, kakti razbojniku i umoritelju zlatara obrnula.

On je u tamnici zdvajal i kričal: »O Bože moj! Kaj sam ja učinil? Zakaj nisam bil pošten i nadjene stvari odmah poglavarstvu prijavi! Sad bum mozbit za to moral pod krvnićkimi rukami na vešalih umrieti!«

Ali na njegovu sreću je providnost božanska odredila, da su pravoga umoritelja i razbojnika zlatarovoga pronašli, te je onda nedužni težak iz ove težke obtuzbe nakon mnogih u najvećem strahu sprovedenih danah sretno glavu izvlekel, a samo manju kaštigu dobil, radi zataje nadjenih stvari.

I medju nami im v ljudih, koji misle, da ono, kaj netko zgubi, a oni najdu, je njihovo To medjutim tako nestoji, jer tko kaj najde a nepovrne onomu čije je, ili ako nezna čije je pak to poglavarstvu neprijavi, za da se može javno na znanje dati i zgubitelju povrnuti, to je onda isto to, kak da je vkral i po zakonu se strogo kak tathina kaštiguje.

Em. Kollay.

fe ravno lak jeden šnelcug tresnul vu jeden drugi cug i jeden čovek se je lehkó ozledil. — Poleg Haxward-Heatch-a se je jeden cug tresnul sa expresscugom. Tri ljudi su vumrli i više se njih je oranilo. — Ravno lak se je i poleg Liough-a tresnul jeden cug vu drugoga, ali ovdí se je vekša nesreća ne pripetila. — Med Classford i Caledonianom (Škocia) se je jeden cug vun poskliznul, zbog česa je više ljudi vumrlo i više se njih oranilo. — Iz Kasse nam pišeju da se je tam jeden cug poškliznul vun. Vekša nesreća nije bila, samo vnogo su zamudili.

Protí taljanskomu vlnu.

Letošnja magjarska bratva je ne jako obilno vudrila vun, pak i nevugodno je bilo za gazde, da je čena jako doli opala, na svedočbu tomu, da taljansko vino veliku konkurenciju čini magjarskim vinogradarom. Zbog opadjenja vinskih čenah su se već i vu Arad varmegiji gibalí gazdi, ali zabadava. Vezda, kak nam pišeju, vu Tapolca varasu se hadacsonjski gazdi jako gibleju i pućke spravljista držuju vu više mestah, zbog da vlada sa Taljanskom napravljeni i 1903 vun izhadjajući savez naj ne poduži, da tak za vezdašnji 3 frt 20 kr harmice nutri vino ne bude moći donesti. Ravnitelji ovog gibanja su 24-ga decembra vu Tapolci 26-ga vu Balaton-Füredu i Köves Kállí držali spravljiste i izrekli su, da bude ovo gibanje razširili po celim orsagu i k kormanu budu poslanićto poslali.

Male novosti iz Medjimurje.

— Vu Čakovcu bude zbiranje varaškog notariusa 1900-ga januara 11-ga. — Vumrl je vu Varazdinu Pongračić Ferenc ravnatelj varaždinske kraljev. gimnazije. Pongračić se je vu Prelogu narodil pred 65 ljetmi. — Nagrada. Med više navučiteljov je takajše Danitz Sándor širigoske ors. škole ravnatelj dobil nagradu od ministra poljodelavskih poslov, zbog navučanja oko plodjenja sadovnog dréva. — Tathina. Baranasics Dora je služila vu Polesinszky Emilu vu Čakovcu i jako je vu dobrim prijateljstvo bila sa Belec Juliom, koja takaj vu Čakovcu služi pri Zrinyi Károlyu. Ove dane je Baranasics Dora od Belec Julie prosila 1 frt na posud, med tem je vidla, da ova više penez ima i da je jako ne straži. Odlučila se je dakle i vu prilićnom vremenu je 9 frti vkrala. Jako se je presenetila Belec i prosila je pajdašicu, nek njoj da nazad, ali kad ova to nije učinila nju je prek dala žandarstvu, pred kojimi (Belec stražmešter) je ipak valovala, da je zaisto vkrala peneze i zatim, da ima više takvih stvari, koje je po ne pravim putu si priskrbela, Vezda si vu »hladnim« premišljava svoj čin.

Dobre žepne i štène vure za fal čenu moći dobiti pri Pollak Bernatu vuiraru vu Čakovcu (Pijac, Sparkassa). Prijem se uzimljeju vure takaj za popravke za fal čenu.

Vnogo peneze si prišpara on, koj pri MAYER ŠALAMONU (drugać Hochsinger vu Čakovcu, poljeg kloštra) si priskobi štacunske potreboće. Pri njem je moći sve vu najfalešaj čeni kupiti, pokedob bude svoj štacun poljeg razprodaja, do kraju zaprl.

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

„AZ ANKER“

Élet- és járadékbiztosító-társaság.

Magyarországi vezérképviselőség: BUDAPEST, VI. ker. Deák-tér 6. szám.
(Anker udvar), a társaság saját házában.

Összes vagyon 1898. végén	65 millió forint.
Biztosítási állomány 1898. végén	243 millió forint.
Eddigi kifizetések	103 millió forint.

A nyereségyrészesüléssel biztosítottak A. osztálykétery szerint, mint 20 év óta, 1899-ben is az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve. B. osztálykétery szerint (évenként emelkedő osztalék) 1897., 1898. és 1899. években az összes, az egész biztosítási tartamon keresztül befizetett díjak 3%-a, illetőleg az évi díjnak 9%, 12% és 15%-a fizetett ki készpénzben.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.

Olcsó díjak, nagyon kedvező feltételek, a képzelhető legnagyobb biztonság.

Prospektussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség (hová ügynökségek iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság képviselője Csáktornyán: Baumann Zsigmond.

Utolsó hét!

6

huzásra érvényes jótékonycélu
— sorsjáték a budapesti polikli-
nikai egyesület kórháza javára —
sorsjegy ára csak

1 korona.

Főnyeremény

100,000

korona ért.

5 nyeremény a 20.000 kor. stb. ért.

Kivánatra 20% levonással készpénzben kifizettik.

Elő huzás

visszavonhatatlanul
már január hó 4-én.

Megrendeléseket pontosan teljesít
a jótékonycélu sorsjáték
kezelősége

IV. ker., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

7935/1k. 899. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. Igazságügyminiszter 1899. július 3-án 26565/99. szám alatt elrendelte, hogy a perlaki kir. járásbíróság, mint tkvi hatóságához tartozó Mura-Csány község telekjegyzőkönyveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886:XXIX., az 1889:XXXVIII., 1891: XVI. törvényczikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. t.-czikben szabályozott eljárás s ezzel kapcsolatban a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése kapcsolatosan foganatosítatik.

E czélból a helyszíni eljárás a nevezett községben 1900. évi február hó 3-dik napján fog kezdődni.

Ennélfogva felhívtnak:

1. Mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a kizűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

2. Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekeblezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18; az 1889:XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. 9. §-ai értelmében szükséges adatokat beszerezni iparkodjanak s azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják avagy oda hassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el s tulajdonjog bekeblezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik, és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.

3. Azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy a törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegm-ntesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Perlakon, 1899. évi december hó 23-án.

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Kobilicz Elek,
kir. albiró.

Az üzlethelyiség állványokkal együtt bérbé adandó

Sok pénzt megtakarít

a ki

Mayer S.-nél Csáktornyan

bevásárlásait eszközli,

kinél az üzlet teljes felosztása miatt

az üzletben levő összes áruk u. m.:

női és férfi divatkelmék, vászonárak,

parchetok mosókelmék, szőnyegek, gyapju

és selyemkendők valamint az összes

férfi és női divatezickek

a bevásárlási áránál tetemesen olcsóbban adatnak el.

Maradékok minden elfogadható áron adatnak el.

911 12 - 26

Az üzlethelyiség állványokkal együtt bérbé adandó

5857. tk. 99.

Arverési hirdetemny.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Heinrich Miksa csáktornyai, Tiszai Kálmán dekanoveczi lakosoknak és a Csáktornyaivideki Takarékpénztárnak Pálfi Antal dekanoveczi lakos elleni végrehajtási ügyében 117 frt tőke, ennek 1898. évi december 17-től járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj, 29 frt 55 kr. eddigi, 10 frt 35 kr. árverés kérvényi költség, 150 és 550 frt tőke és jár. kielégítése végett a nagy-kanizsai kir. törvszék a perlaki kir. jbiróság területén fekvő a dekanoveczi 43. sztkvben foglalt 44. 45. hrsz. ingatlan 9. népsz. ház, erdő és legelő illetmény 363 frt; 43. sztkvben foglalt 109. hrsz. ingatlan 54 frt; 43. sztkvben foglalt 173. hrsz. ingatlan 12 frt; 43. sztkvben foglalt 649. hrsz. ingatlan 79 frt kiküldési árban mint becsárban az

1900. évi jan. hó 19. napján d. e. 10 órakor

Dekánovecz község-házánál Wollák Rezső, dr. Hajós Ferenc és dr. Tamás János ügyvédek közbenjöttével megtartandó árverésen eladni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kiküldési ár 10%-át bnatpénz fejében letenni, s a vevő a vételért 3 egyenlő részletben lefizetni köteles és végre az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulírt tkvi hatóságnál és Dekánovecz község előljáróságánál megtekinthetők. 973

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság. Perlak, 1899. évi szept. hó 21-én.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-dörzsölőként alkalmazták közönségnél, csúznál, tagszaggatásnál és meghúléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárúban kszletben van; 16 raktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebb-börtekü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget "Horgony" védjegy és Richter cségyegyzés nélküli mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT ca. és k. úr. városi szállítók.

4257. tk. 99.

Árverési hirdetemnyi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Bezáthy István ügyvéd által képviselt Poszavec György végrehajlatónak, Novák Ferencz gyám által képviselt kiskoro Poszavec Pál, Mária, Erzse, Anasztázia és Fuscó Katalin férj Jursics Ferencné zalaujvári lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 350 frt és 31 frt 50 kr. tőkekövetelés járulékaí iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvény-szék és a csáktornyai kir. jbiróság területén levő dráva-szent-iváni 153. sztkvben A+1. sor, 223/1. hrsz. alatti szántóföld 1200 □ öl 81 frt; a 458. sztkvben Al. 1. sor 85/6. hrszamu rét 400 □ öl 48 frt, 2. sor 267/a hrsz. a. szántó 504 □ öl 66 frt, 3. sor 307/a. hrsz. a. 344 □ öl 30 frt, 4. sor 542/a. hrsz. szántó 163 □ öl 18 frt, 5. sor

569/a. hrsz. rét 135 □ öl 26 frt, 6. sor 81/a. hrsz. a. ház 50. szám alatt rét és kert 370 □ öl 190 frt, összesen 198 frt kiküldési árban, a 460. számú telekkyben felvett 1/3 telek utáni legelő illetmény és erdő illetőség 50 frt, a 454. számú tkvben Al. 1. sor 258/a. hrsz. rét 70 □ öl 9 frt, 2. sor 344/e. hrsz. a. szántó 132 □ öl 20 frt, 3. sor 388/a. hrsz. a. szántó és rét 76 □ öl 12 frt, 4. sor 396/a. hrsz. szántó 414 □ öl 36 frt, 5. sor 576/d. rét 102 □ öl 20 frt, 6. sor 566/e. hrsz. rét 238 □ öl 31 frt, 7. sor 592/e. hrsz. a. rét 158 □ öl 30 frt, összesen 158 frt kiküldési árban, a 456. sztkvben 2/3 telek utáni legelő s erdő illetmény 25 frt, b. 464. sztkv. A+1. sor 228.8. hrsz. a. szántó 1200 □ öl 79 frt; a csáktornyai 1019. sz. tkvben A+1 sor 993/b. hrsz. a. szántó 293 □ öl 53 frt kiküldési árban, a dráva-szent-iváni 458. és 454. sztkvben felvett ingatlanok a 155. § értelmében együttesen, a 460. 456. 464. a csáktornyai 1019. sztkvben felvett ingatlanok pedig a 156. § értelmében egészen az ár-

verést a megállapított kiküldési árban cren-delte és hogy a fennebbmegiejeelt ingatlan az

1900. évi január hó 15. napján délelőtt 9 órakor

dráva-szent-iván község-házánál és délután 3 órakor a tkvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alól is eladni fog.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyiminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 70. §-a értelmében a bnatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéseről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. 972

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság. Csáktornya, 1899. évi okt. 15-én.

PÁLYÁZAT.

A csáktornyai egyesületi óvodánál leköszönés folytán üresedésbe jött óvónői állásra ezennel pályázat hirdetemtik. Fizetés 400 frt készpénz s egy szobából és konyhából álló lakás szabad fűtéssel. A pályázat határideje 1900. január 7-ike. Csakis okleveles kisedővónók pályázhatnak.

Csáktornyan, 1899. december 29-én.

975

ZIEGLER KÁLMÁN óvó-egyesületi elnök.